

วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร

พระอารามหลวง จังหวัดแพร่

พระอารามหลวงเก่าแก่ของเมืองแพร่ มีสิ่งสำคัญคือ
พระคัมภีร์โบราณที่ปักด้วยไหม ปักโดยเจ้าแม่บัวไหล
เมื่อปี จ.ศ. ๑๒๓๕ (พ.ศ. ๒๔๑๖)
มีอายุได้ ๑๓๐ กว่าปี จัดแสดงไว้ ณ พิพิธภัณฑ์
พระวิหารมิ่งเมือง และนมัสการพระพุทธโกศัยฯ
พระคู่บ้านคู่เมืองแพร่

ติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. ๐-๑๓๖๖-๘๖๕๔,
๐-๕๔๕๒-๒๒๗๗ โทรสาร ๐-๕๔๕๑-๑๘๔๘

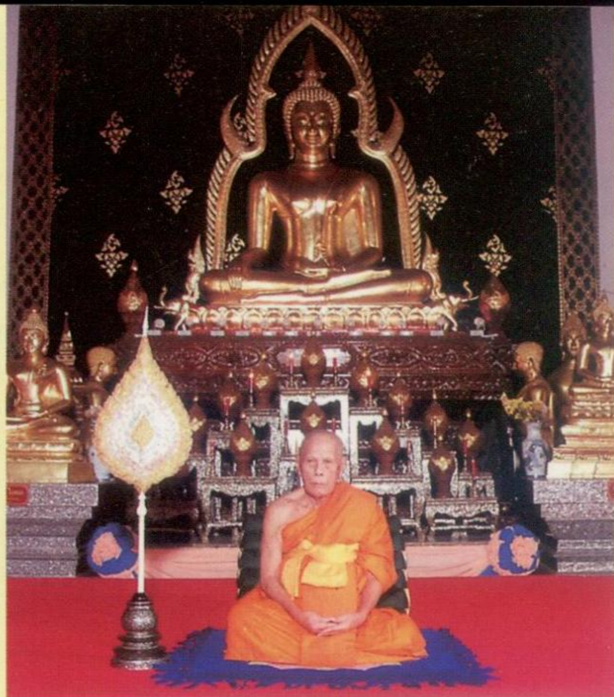

พระพุทธโกศัยศิริชัยมหาศากยมุนี

วัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร

ตั้งอยู่เลขที่ ๑๖ ถนนเจริญเมือง ตำบลในเวียง อำเภอเมืองแพร่ จังหวัดแพร่ เป็นวัดเก่าแก่โบราณ มีเจ้าหลวงเมืองแพร่ เป็นผู้สร้างและได้ทำนุบำรุงมาเป็นเวลาช้านานไม่ปรากฏหลักฐานในการสร้าง อายุของวัดนี้ประมาณ ๖๐๐ กว่าปี

เดิมวัดนี้มีอยู่ ๒ วัด คือ วัดไชยอารามพระบาท กับ วัดมิ่งเมืองอยู่ห่างกันเพียงตรอกคั่น ต่อมาเมื่อเจ้าผู้ครองนครไม่มี

พระมหาโพธิวงศาจารย์ (สุจี กตสารมหาเถร)
เจ้าอาวาสวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร ที่ปรึกษาเจ้าคณะภาค ๖

แล้ว ประกอบกับทั้งราษฎรก็อพยพไปอยู่ทำมาหากินที่อื่น ๆ ฉะนั้น ในปี พ.ศ. ๒๔๙๒ ทางคณะสงฆ์และทางบ้านเมืองให้รวมวัดทั้ง ๒ นี้ เป็นวัดเดียวกัน โดยมีนามใหม่ว่า **"วัดพระบาทมิ่งเมือง"** เป็นการเหมาะสมทั้งความเจริญและประวัติศาสตร์

ต่อมาในปี พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต ยกวัดพระบาทมิ่งเมือง เป็นพระอารามหลวงชั้นตรีชนิดวรวิหาร มีนามเต็มว่าวัดพระบาทมิ่งเมืองวรวิหาร ตราบจนเท่าทุกวันนี้ ปัจจุบันมีพระเดชพระคุณพระมหาโพธิวงศาจารย์ (สุจี กตสารมหาเถระ) เป็นเจ้าอาวาสพระอารามหลวง

สิ่งสำคัญภายในพระอารามหลวง

๑. พระพุทธบาท ๔ รอยซ้อนเป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ตามตำนานว่าสร้างพร้อมกับพระธาตุช่อแฮ ซึ่งเป็นเวลาหลายร้อยปีกล่าวว่าเมื่อพระสัมมาสัมพุทธเจ้า เสด็จมาที่พระธาตุช่อแฮแล้วก็ได้เสด็จมาประทับรอยพระบาทไว้ ณ ที่แห่งนี้ ซึ่งตั้งอยู่ปากถ้ำเมื่อมีการก่อสร้างพระมณฑปพระบาทแล้วปากถ้ำก็ปิดทันที เป็นรอยพระบาทที่ใหญ่มีพุทธศาสนิกชนมานมัสการอยู่เสมอ อายุของรอยพระพุทธบาทประมาณ ๖๐๐ กว่าปี

๒. พระเจดีย์มิ่งเมือง เป็นพระเจดีย์ที่ก่ออิฐบุด้วยทองเหลืองจังโก้ ฐานล่างสี่เหลี่ยมจตุรัสเป็นพระเจดีย์โบราณสร้างมานานเป็นศิลปะพื้นเมืองแพร่ พระเจดีย์องค์นี้ ฐานยกพื้นสูง ๓ ศอก ฐานองค์พระเจดีย์บนฐานยกพื้น ๒ ศอก เป็นฐานสี่เหลี่ยมกว้างด้านละ ๓ วา ๒ ศอก องค์พระเจดีย์ทรง ๘ เหลี่ยมตั้งอยู่บนฐานสูง ๗ วา ๒ ศอก นับแต่พื้นดินถึงยอดพระเจดีย์สูง ๘ วา ๑ ศอก ปัจจุบันปิดทองดอกบวมเหลืองอร่าม อยู่ใจกลางกำแพงเมืองเก่าแพร่

๓. พระคัมภีร์โบราณที่ปักด้วยไหม สร้างขึ้นเมื่อ จ.ศ. ๑๒๓๕ (พ.ศ. ๒๔๑๖) อายุ ๑๓๐ กว่าปี สร้างถวายโดยเจ้าแม่บัวไหล พระมเหสีของเจ้าหลวงพิริยเทพวงศ์ เจ้าผู้ครองนครแพร่องค์สุดท้ายพระคัมภีร์โบราณที่ปักด้วยไหมนี้ปักเป็นอักขระ

พระเจดีย์มิ่งเมือง ก่อนบูรณะ

ภาษาลานนาทั้งหมดที่มีแห่งเดียวในประเทศไทย ปัจจุบันจัดแสดงไว้ที่พิพิธภัณฑ์พระวิหารมิ่งเมือง

๔. พระพุทธโกศัยศิริชัยมหาศากยมุนี พระพุทธรูปคู่บ้านคู่เมืองแพร่ สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นพระพุทธรูปปางมารวิชัยพุทธศิลป์เชียงแสนผสมสุโขทัย หน้าตักกว้าง ๑ วา ๕ นิ้ว สูงจรดพระเมาลี ๑ วา ๑ ศอก ฐานสูง ๒ นิ้ว วัดองค์โดยรวม ๙๐ นิ้ว ประดิษฐานอยู่ ณ พระอุโบสถ

๕. พิพิธภัณฑ์พระวิหารมิ่งเมือง เป็นพระวิหารที่เจ้าผู้ปกครองนครเมืองแพร่พร้อมด้วยเจ้านายบุตรหลานพญาแสน

ท้าวเมืองแพร่เป็นผู้สร้าง ลักษณะพระวิหารเป็นศิลปะลานนาพื้นเมืองแพร่โดยแท้ ทำด้วยไม้สักและฝาผนังก่อด้วยอิฐฉาบปูน กว้าง ๑๐.๙๕ เมตร ยาว ๒๒. ๒๕ เมตร หลังคาแอ่นลดหลั่น ๒ ชั้น มุงด้วยแป้นเก็ต (ทำด้วยไม้สัก) มีมุขด้านหน้า ๒ มุข มีช่อฟ้า ๕ หัว มีใบระกา ๑๘ หัว ส่วนหน้าบันพระวิหาร ทำด้วยไม้แกะสลักลวดลายดอกเถาวัลย์ มีรูปเทวดา รูปราชสีห์ หนุมาน และรูปราหูอมจันทร์ลงรักปิดทอง

ส่วนภายในพระวิหาร มีสิ่งสำคัญคือ

๑. พระพุทธรูปพระประธานปูนปั้นเป็นพุทธศิลป์แบบลานนาพื้นเมืองแพร่

๒. ธรรมาสน์บุษบก เป็นศิลปะพื้นเมืองแพร่

๓. ตุงกระด้าง ทำด้วยไม้สักแกะสลักเป็นรูปพญานาค

๔. ลวดลายบนเพดานมีรูปดอกไม้และรูปสัตย์แมลงต่าง ๆ และรูปลวงเล่นฟ้า

๕. เสาเป็นไม้สักทั้งต้นมี จำนวน ๘ ต้น มีลวดลายดอกเถาวัลย์ลงรักปิดทองทุกต้น

พระเจดีย์มิ่งเมือง

รอยพระพุทธบาท

๖. บานประตูหน้าต่างมีลวดลายลงรักปิดทองทุกบ่าน

พิพิธภัณฑ์พระวิหารมิ่งเมืองเป็นพระวิหารที่เก่าแก่มีความสวยงามโดดเด่น เป็นเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมของเมืองแพร่ที่ไม่มีเหมือนวัดอื่น ๆ นอกจากนั้นเป็นสถานที่จัดแสดงศิลปะวัตถุโบราณต่าง ๆ เป็นแหล่งท่องเที่ยวศึกษาเรียนรู้ในภูมิปัญญาท้องถิ่นของเมืองแพร่อีกแห่งหนึ่ง ปัจจุบันได้เปิดให้นักท่องเที่ยวและผู้ที่สนใจได้เข้าชมทุกวันเวลา ๐๘.๐๐ – ๑๗.๐๐ น.

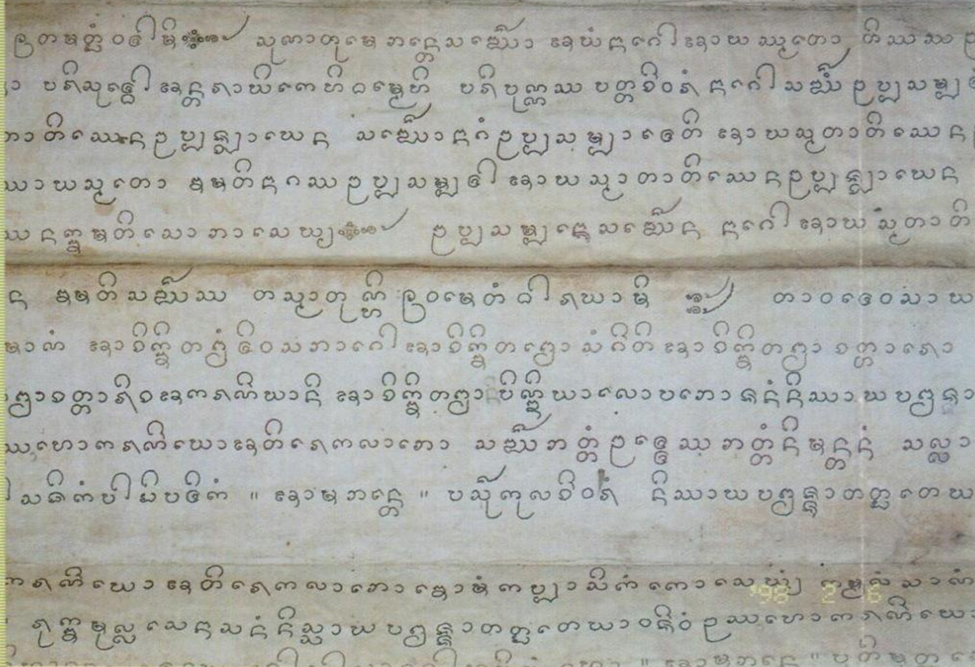
๖. หอบูรพาจารย์ จัดสร้างขึ้นเมื่อวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๒ เพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช เนื่องในวโรกาสทรงมีพระชนมายุครบ ๖ รอบ ๗๒ พระชันษา ๕ ธันวาคม ๒๕๔๒ เป็นอาคาร ๒ ชั้น สร้างด้วยไม้สักทั้งหลังกว้าง ๙ เมตร ยาว ๙ เมตร หลังคาทรงไทยลานนา

๗. หอธรรม (หอพระไตรปิฏก) เป็นโบราณสถานที่เก่าแก่ สร้างโดยช่างสกุลเจ้าหลวงเมืองแพร่ จะสร้างมาเมื่อไรไม่ปรากฏหลักฐาน เป็นหอธรรมโบราณลงรักปิดทองลวดลายต่าง ๆ สำหรับจัดเก็บพระคัมภีร์ใบลานเก่าแก่ต่าง ๆ จำนวนมากอีกแห่งหนึ่งในจังหวัดแพร่

๘. พระอุโบสถ เป็นพระอุโบสถที่เก่าแก่ ได้ทำการบูรณะปฏิสังขรณ์มาโดยลำดับตามยุคตามสมัย ปัจจุบันเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธรูปที่สำคัญคือ ๑. พระพุทธโกศัย ๒. พระพุทธสิงห์ ๑ เวียงโกศัย ๓. พุทธรูปไม้สักปางเปิดโลก

ติดต่อสอบถามได้ที่ โทร. ๐-๑๓๖๖-๘๖๕๔, ๐-๕๔๕๒-๒๒๗๗
โทรสาร ๐-๕๔๕๑-๑๘๔๘

พระคัมภีร์โบราณที่ปักด้วยไหม อายุ ๑๓๐ กว่าปี

Wat Phrabat Mingmueng Voravihan

It is at No. 16 , Charuenmueng Road, Naiwiang Village, Mueng District, Phrae Province. It is the ancient temple in Phrae and it was built by the Phrae Lord. He maintained this temple very long time. Nowadays the temple is more than 600 years old but no record of its date of building.

Formerly it was from two temples namely; Wat Chai Arramphrabat and Wat Mingmueng. Both temples are not away from each other, just separating lane. Later when there was no the city governor and the people also emigrated to make living in the other area, so in 1949,

the committee of Thai Buddhist monk and government ordered both temples assembled as one temple named " Wat Phrabat Mingmueng. It was so appropriate both brightness and history at that time.

Later in 1955, it was given the royal permission to raise its position as the royal monastery of the third class rank and given a full new name " Wat Phrabat Mingmueng Voravihan" until today. Nowadays Phra Mahaphothiwongsachan (Venerable Suchee Katasaro) is the abbot of the temple.

Interesting features of the temple

1. Buddha's footprint. It is four-overlabed trace and the ancient remain. According to the legend , it was built together with Chorhae Chedi very long times ago. It is said when the Buddha visited Chorhae Chedi , he imprinted his footprint here located around the mouth of cave. Later, after the construction of Mondob (temporary shed) of Buddha's footprint was completed , the mouth of cave was closed immediately. The trace of Buddha's footprint is very large and the Buddhist Thais will always worship it . It is about more than 600 years old.

2. Mingmueng Chedi. It was made of brick lined with Chang Ko bross and its base is square. It is the ancient Chedi designed with Phrae local arts. The ground of Chedi is raised 3 cubits

พิพิธภัณฑ์พระวิหารมิ่งเมือง

and the upper base also is raised 2 cubits wide. Eight – angled Chedi set on the base being 7 wah 2 cubits high. So it is 8 wah 1 cubit from ground to the spire of Chedi. At present. The Chedi is covered with shiny lotus – gold and stood in the heart of Phrae – old wall.

3. Silk-ancient scriptures. It was made in 1873, 131 years old. It was given by Chao Mae Bualai (high position of northern woman) , the wife of Lord Phiriyathepwong who ruled over Phrae city as the last one at that time. The silk – ancient scriptures was embrodiered as Lanna alphabets (Northern alphabets) whish exist only at Wat Phrabatmingmueng. Nowadays , they are shown at Mingmueng Vihan museum.

หอไตร (หอธรรม)

4. Phra Buddha-kosaisirichai Maha-sakayamuni. It is the principal image at Wat Phrabat Ming mueng which is the national treasure of Phrae constructed in 1955. It is the image subduing the Mara (evil) with Chiang Saen- Sukhothai style – Buddhist art. It has a knee span width of 5 inches and a height of 1 wah 1 cubut. Its pedestal is 2 inches high. The total body of image is 90 inches and it is stood inside the main Vihan.

5. Phra Vihan Mingmueng Museum. The Vihan was built by Phrae Lord and Lord Saen Thao's family. It is the real Phrae style made of teakwood and its wall is made of brick with a width of 10.95 meters and a long of 22.25 meters. Two – tiered roofs is covered with scale-like teakwood. It has two front porches, five reef spirals and eight Raka leaf. The gable of Vihan is made of carved teakwood with pictures of liana, gods, lion, Hanumara(the monky in ramayana literature) and gold-covered Rahu Omchan(the giant keeps the moon in a mouth)
Inside the Vihan has interesting items as follows:

1. The Principal Buddha image scrulptured with lime designed in Phrae –style Buddhist arts.

2. Phrae- style preaching chair

3. The stiff flag made of Naga-carved teakwood.

4. The ceiling designed with pictures of lotuses and animals

5. Eight-golden teak pillars designed with pictures of liana

6. Doors and Windows covered with gold.

Phrae Vihan Mingmueng Museum is the beautiful and ancient Vihan. It is the identity of Phrae architecture unlike the other temples. Not only it is the place showing arts and ancient objects but also is another learning resource of Phrae. At present, it is opened for tourist everyday at 08.00 A.M. – 05.00 P.M.

6. Hor Buraphachan (Burapachan hall).

It was built in 11th March, 1999 to celebrate King Bhumibol's birthday(the 5th of December.) because of the 6th anniversary occasion(72 years old). It is two-floor building build with teakwood. Its width is 9 meters and its long is 9 meters and the roof is Lanna style.

7. Hor Tham (Scripture libery). It is the ancient remain built by the builders in Phrae Lord's family but no any record of its date of building. It is golden – covered ancient Hor Tham used for keeping a number of old palm – leaf scriptures.

8. The Ubosoth(Ordination hall).

It is another ancient bot restored many time according to the period. At the present , it is the hall which houses the important Buddha imags: Buddhakosai Image, Buddhasing 1 Wiangkosai image and World-opened teak Buddha image.

หอบูรพาจารย์ เฉลิมพระเกียรติ ร.๙

Translated by

Phra Chatthep Phutthachato, Wat Sungmen in Phrae.

ติดต่อสอบถามได้ที่
โทร. ๐-๑๓๖๖-๘๖๕๔
๐-๕๔๕๒-๒๒๗๗
โทรสาร ๐-๕๔๕๑-๑๘๔๘